

Hétfői Friss Újság

Felelős szerkesztő:
Dr. Gara Ernő

(független politikai hetilap)

Telefon 304. Szerkesztőség
és kiadóhivatal Str. Mihail
Viteazul (Rákóczi-u.) 16. sz.

Egy évi fogház

a valuta csempészes záradékául mégha oly illusztris személynek is adagolta a törvényszék, mint amilyen Melchner József, nem volna különösebb figyelmünkre érdemes, ha más elmélyülésekre nem készítené. Hogy van az, hogy ma éppen az effajta, legkevésbé produktív üzelmek a legrentabilisabbak? Valutacsempészes, marhacsempészes, szeszecsempészes, illegális kamatok: miképpen nyerhettek a közgazdasági diplomáciában olyan messzemenő türelmi báráit, hogy a bacillusaikkal gyanúsak, vagy akár kétségtelenül fertőzöttek: tetekkel tényeznek a piacon, türelmünk és etikai fonalunk szakadtát?

Valamikor az iskolás gazdaságtanból úgy tudtuk, hogy rentabilitás és produktivitás, egy testvérek. A haszonhoz, úgy tudtuk, a termelésen keresztül juthatni. Aki nem a produktivitásért termelt, aki tőkéjét termelés nélkül akarta hasznosítani, azt káros átokként börtönözte be a társadalom. Elszánt és lecsuszott akarnokok, a börtön rizikójának eleve vállalásával: hamisították a bort, vagy gyújtották fel a biztosított magtárt. De ezek aztán nem is verték a mellüket, ezek nem is kiabáltak justizmordot.

Vajjon a tőke elvesztette elhelyezkedésének lehetőségét? Vajjon az emberi szükségletek fogyatkoztak-e meg, avagy dus tárházaink nyugtanak tulságosan bő, fölös kielégítést minden igényeinknek? Avagy ha igényeink annyira elsorvadtak, nem-e

kellene az életkedv felfokozásáért harcba szállanunk?

Fenét! kellene. A reumas lábunkat, jobban szeretnénk kikurálni, mint valaha, a nedves lakásunkat, a szűket: tágassal, levegőssel, inkább vágyunk elcsereálni, mint valaha, a kabátunkat kifordítani, a nyűtt kalapunkat eldobni, valami rendes könyvet olvasni, még csak most volna kedvünk szerint. Az új házakat várjuk, a vízvezetékét várjuk, a robotos munkánkban egy lélekzetvételnyi szabad időért esengünk. És az üres raktárak ajtajában, csontkezelével a kenyeretelenség réme fenyeget.

A zöld mezőre méltóztassék özönlöni tisztelt Pénz, szíveskednék épülő házakba belefeküdni, avagy a gyá-

rakba, a munka-telepeken lehetőleg elhelyezkedni. Béküljön ki végre régi testvérel a produktivitással és ne hallgasson a Melchnerre..

Egy kicsit nehéz lesz eleinte hozzászokni és jól tudom, nem is lehet bírói ítéletekkel rászoritani. Ön tisztelt Pénz, felnőtt ember és odamegy a hova akar, de higgye meg: a felesleges szervek, azok, amelyek az élő organizmusnak nem feltétlen kiegészítői és nem megtartói, előbb-utóbb csak elsorvadnak. A ház is nagyon kellemes egy bizonyos fokon és elhisszük, kellemes ez az ideiglenes felfokozott rentabilitási állapot, de hova megy a ház a testemből, ha egyszer végleg leterít? ...

(Rodion)

Pásztorlevél a politikai gyilkosságok ellen

Római jelentés nyomán közli a Neue Freie Presse: Massi pisai kardinális „Ne öl!” kezdetű pásztorlevele igaz örömet és mélységes hatást váltott ki egész Olaszországban. A főpásztor a hivatalos hatalom nyomása ellenére szuggesztív erővel és a legemelkedettebb szempontoktól a következőket mondja: „A testvérgyilkosságok száma megszorodott századunkban, szinte cynikusan követik el a bűnt és vajmi ritkán nyerte el a bűnös büntetését. A kiontott vércsöppnél semmi sem irozlatóbb, semmi sem átkosabb. Haljátok: L! és közeledik az Igazság! Jaj a vérszenyezte kéznek! Kain uralma al tarthat még, de Isten keze sujt ott is, ahol az emberkéz tehetetlen.”

Fascista körökben rendkívüli meglepődéssel kommentálják az egyházfejedelem bátor fellépését.

Vintila Bratianu az új nyugdíjtörvényről

Vintilia Bratianu pénzügyminiszter az újságírók jelenlétében hosszasan nyilatkozott az új nyugdíjtörvényről. „Humánus és becsületes nyugdíjtörvényt akartam — mondotta. Az új területekkel igen nagy terhet vállaltunk, a csatolt területeken több tisztviselőt vettünk át, mint amennyi a régi királyságban van. Erdélyben magában, mintegy huszonöt százalékkal kevesebb csak a nyugdíjasok száma, mint az Ó királyságban. Közel egy milliárdal terheli meg a költségvetésünket ez a tétel.”

Nyilatkozatában még kitért arra is, hogy azoknak járandóságát, akik a törvényes idő letelte előtt hagyják el helyeiket, a nyugdíjasok közös pénztára javára tartják vissza. A javaslat leglényegesebb része az, mely a formalitások kiküszöbölésére törekszik.

Üzenem,

P. Olasz Péter S. J.-nek, üzenem a P. Olasz sajtó orgánumának általában, ma üzenem, március idusán üzenem, Fásztusz Elekre, Orosz Alajosra, Fecstel Jánosra, Jandrasics Jánosra való fájdalom és könnyes megemlékezés-sel üzenem:

Ezernyolcszáznegyvennyolc. március idusának forradalmi hireire ezt mondta egy nagyon népszerű nádorispán:

— Eh, einigen Judenhuben randalieren...

Akkor Vasvári Pálnak, Jókai Mórnak és Petőfi Sándornak hívták azokat a zsidókölkyeket, akik rendellenkedtek...

— Mert már akkor is a zsidók csináltak minden rendtelenséget, mint évezredek óta mindig, mert már akkor is a zsidók voltak az okai mindennek, de legfőképpen, amint Önöknél olvasom: az antiszemitizmusnak.

És ne tessék fenyegetőzni, hogy: „az antiszemitizmus kirobbanásának” — a zsidók lesznek az okai. Ne tessék egyáltalán robbanással fenyegetőzni, mert ugys tudjuk, ha valami robban valahol, annak csak a zsidók lehetnek az okai. Mint akkor márciusban.

És ne tessék fenyegetőzni mert megjedek. Tényleg megjedek. Elégé hozzászoktam néhány ezer év alatt, hogy ezek nem áres fenyegetőzések.

Gara Ernő nincs idehaza és egyebekben ő fog válaszolni mindenre, ha hazajön. Majd tessék vele tisztázni, hogy személyesen adta-e az önminterjút Olajos Domokosnak, vagy hogy Frána tanár uralra küldte. Ehhez nem tudok hozzászólni. Majd a Gara.

Dr. Markovits Jakab.

„Kultura“

kölcsönkönyvtár négyezer modern könyvvel állandóan nyitva. Ugyanott szépirodalmi és ifjúsági könyvek vétele. Str. Stefan cel Mare (v. Kazinczy-u.) 4. sz. I. emelet.

Divatujdonságok érkeztek **Ma** **x** rőfösüzletébe
Piața Bratianu Dácia mellett.

Az Itélő Tábla tetemre hívja a Terménybank bűnöseit

A kacsalábon forgó intézeti palota. — Tökék, amelyek kétszer hálnak meg, pedig lehet, hogy nem is éltek. — Freund Ekajem, ugys mint előnyös.

A terménybank kényszer halála varázsolta legelsőbbén a kételkedés firtorát közgazdaságunk ábrázására. Emlékezzünk reá — és emlékezzünk reá — a váratlan és hihetetlen összeomlás a sarjádó, a zsenge, de bizni kezdő hitünket temette el, ébredő hitünket: a gazdasági konszolidációban.

A kis és nagy bankok, melyek már-már a termelés faktorjaivá szegődtek volna, hirtelen visszabujtak a szalma zsákokba és a kizsálogokba, a kis és nagy belülségek kétkedő retirádát fújtak, az elvértelenített, elpénztelenített piacunkon pedig megindult a szervek elhalása. Schol intenzívebben és sehol meglepőbben, mint nálunk.

A nagy erkölcsi és anyagi débacé, halálos merevséggel dermesztette a piacot, de az ájultságban is vergődött a gyanu, tehetetlenül bár, de élt. Bűnös kezek, bűnös érdekek, bűnös könnyelműségek veszejtették csak el, ilyen prédán, a több évtizedes, mindig egészséges intézetet.

Ezt a vergődő gyanut, megfogható valósággá acélozza az Itélő Táblának, a Terménybank kényszeregyezségi ügyében most leérkezett határozata, mely szerint

a Tábla Haas József táblabíróat delegálja, hogy tízenhét főpontban felsorolt különösen fontos kérdést kivizsgáljon.

— Egynehány izelítőt adunk azokból a kérdésekből, melyekre a Tábla feleletet vár és amelyeknek néhányszára azt szokták moneani körönségesen: kérdésben a felelet...

Igy például, azt szeretné tudni legelsősorban a magas fórum, hogy vajjon

miért csak Fried József esküdt meg arra, hogy a vagyonskimutatás és mérleg legjobb tudomása és meggyőződése szerint helyes, hogy a vagyontól semmit el nem titkoltak, hogy hitelezők közül senkit ki nem hagytak, hogy olyant, aki nem hitelező, fel nem vettek?

Ezekre most már a rendelkezés értelmében Keresztseggy Lajos dr.-nak, Reiter Victor-nak, Markovics Mayer-nek és a többi igazgatósági tag-nak is meg kell esküdni.

Megjegyezzük, hogy ezt a feltevélt nem is tartjuk olyan súlyosnak. Mi is megesküszünk arra, hogy senkit, aki hitelező, ki nem hagytak. Erre az egyre például, mi is megesküszünk.

Sokkal indiszkrétább a második számú érdeklődés. Itt már kezd a dolog elbarkokkodásodni. Nevezetesen:

Dr. Keresztseggy Sándor és úrv. dr. Benedek József-né hogyan lettek az Intézet hitelezőivé, miből származik, honnan ered a követelésük: az egymillió meg a hétszázötvenhatezer lei?...

... Jugoszláviában vannak ilyen csodálatos természeti jelenségek, mint ez a millió. meg ez a három negyedmillió, folyók, amelyek eltűnnek, majd ismét előbukkannak — így tanítja a földrajz. Hát ezek a pénzék is éppen ilyen jeles természeti jelenség. Se a millió, se a háromnegyedmillió sehol sem voltak, mikor összeállították, akkor sem voltak sehol. A kényszeregyezségi tárgyaláson bukkantak elő legelőször, de születésük percében már úgy viselkedtek, mint egy felnőt, tudniillik: szavaztak, ilyen fiatalok voltak és máris szavaztak:

A négyes számú kérdést, azt nem vehetjük magunkra. Egészen furcsán van szerkesztve, szinte gyanúsításképpen hangzik:

a tárgyaláson melyik ajánlatot olvastak fel és melyik ajánlat feletti történt a szavazás?

Kérem, ha ezt egy idegen hallaná még azt hinné, hogy más ajánlatot olvastak fel és más felet szavaztak. Nem?

Az ötödik kérdésre is van egy kis megjegyzésünk. Ebben ugyanis azt firtatja a Tábla, hogy:

megállapítandó vajjon miklen nyertek előnyös kielégítést, a megyei árvaszék, a városi árvaszék, Spitzer Gyula dr. és Társa, továbbá Freund Ekajem?

Hát kérem, nem vagyunk viccelő kedvűnkbe, de erről eszünkbe jut egy anekdota. Egy találós mese. Mi az:

— Fának gyümölcse, színe kék, lekvárt főznek belőle és fűtyöl...

— Ha nem fűtyálna, azt mondanám: szilva.

— Ugy van. Szilva.

— Miért mondtad, hogy fűtyöl?

— Hogy nehezebb legyen kitalálni...

Mert, hogy a megyei árvaszék, hogy kerül a privilégizált tételek rovatában pont Freund Ekajem mellé, ha csak nem azért, hogy nehezebb legyen kitalálni...

Sem helytünk sem időnk arra, hogy a rendkívüli éles látással és alapossággal megszerkesztett végzést — amint megérdemelt — teljes egészében leközlődjük. Meg lehet tanulni belőle: hogyan nem szabad bankot vezetni, mit kell kerülni, mihez nem szabad

belépni. A kereskedelmi iskolában kellene tanítani ezt a végzést és a táblára fel kellene rajzolni a terménybankot ábrának hozzá, mint ahogy egy beteg ló topografiáját felrajzolják. Olyanokat kérdez a tábla, ahogy nemhogy egy beteg bank, de még sok egészséges se tudsz felelni rá. És nem hagy ki semmit.

Igaz-e, hogy az igazgatók követeléseit teljes egészében kiegyenlítették?

— Azt a házat ahol a bank-helyiség van, hogyan vették? Hogy adták el? Mutatni a telekkönyvet! Mutatni a szerződéseket!

Eddig úgy tudtuk, hogy az asszony ingatag és a ház ingatlan. A terménybank intézeti palotája, ez a látszólag masszív épület, voltaképpen egy kacsalábon forgó moziszenzáció. — Hütlentől elpártolt a terménybanktól és az özvegy Benedekné karjaiba szédült. Pedig szegény özvegy Benedek doktor-né nem is kockált vele. A palota a terménybankké volt, de azért — a szemtelen — állandóan üldözte Benedek-né. Ostromolta, hogy az övé akar lenni.

— Te már másé vagy, hagyj nekem békét... mondta özvegy Benedekné.

De nem hagyott békét a ház nekik, mindig előtte lebegtet akárhova ment, — Ilyen egy aszfaltbetyár.

Egyszer aztán egy igazgatósági ülésen, valaki felemlítette, hogy van nekünk egy intézeti palotánk.

— Aj, mondták, súlyos teher az egy ilyen szegény banknak gazdag városban.

— Vettük egy negyedmillióért most megér egymilliót...

Az igazgatóság felhőrdült.

— Ezt nem lehet kibírni! Hová fog ez a drágulás vezetni?

És minthogy a bank a drágulás lektüzdését is felvette programjába, kimondták, hogy oda kell adni minden áron. Meg kell szabadulni tőle.

A ház elérte célját. Özvegy Benedekné nem térhet ki a közóhaj elől, meg a ház is nagyon akarta, hát összeadták őket, legyenek egymáséi. Az egész ház egymilliót ért, a felét kettőszázharmincért adták.

Efféléket kérdez az Itélő Tábla és ezekre kell majd felelni, március huszonhatodikán. Aki ezeket a kérdéseket feltette, attól bizalommal várhatjuk, hogy a terménybank kihált teteme mellett elvonulók sorában egyszeribe reáteszi a felismert bűnösre kemény, igazságosító tenyerét: a Törvény nevében...

Tavaszon,

egy régi tavaszon, Keleten, a távol keleten, az Usz-Szu-Ri folyam partján állottam, Pie-Li-Ka falu határában. A megáradt Usz-Szu-Ri visszamérsékelté már magát medrei közé, a partját meddig a szem ellát, lazacok hullaja fehérlett a sikon. Mi történt Önökkel? Kérdeztem kétségbeeselen a lazacoktól. Ami minden becsületes emberrel történni szokott, mondták önrézesen a lazacok. Mi elhűségünknek vagyunk tömegáldozata... Az Usz-Szu-Ri végre áttelepte szükreszabott határait és mi boldogan törtük át a régi korlátokat. Majd az Usz-Szu-Ri ismét visszavonult medrébe, de mi nem untunk az árral és nem vállaltuk a régi béklyókat többé — Ha minden Lazac így... ilyen... egyenesen gondolkozna, kipusztulna a Lazac társadalom. — Az Usz-Szu-Ri medrében éppen elég konjunktura lazac uszáll, nincs mitől tartania...

— A haldráitálteknek kétségbeesett okoskodása ez, mondtam résztvevőn és az Usz-Szu-Ri felé fordultam. Mondja kérem, kiadtam a partról egy nagy víddam lazac felé, nem halja meg önöket a testvéreik katasztrófája? Miért nem figyelmzették őket idejében?

A lazac jóllakottan tátogott és így felelt:

— Ők minket konjunktura lovagoknak neveznek és sértegetnek bennünket. Résztvételüket egyáltalán nem érdemlik. A vádat visszautasítjuk. Mi megértettük a kor szellemét és mondja meg nekik, hogy a történelem kerekét nem lehet visszafordítani...

Radlon

A cselédkorzó vészhlro. Riadtan újságolták ma délután a cselédkorzó sütkérezői a legújabb rendszabályt. Valaki azt a hirt terjesztette el közöttük, hogy ezután karszallagot kell majd viselniük a gazda nevével és pontos lakcímével ellátva. Megnyugtattuk a lányokat: Fenn voltunk a rendőrségen és érdeklődtünk, vajjon mi igaz a legújabb rendszabály híreiről. A rendőrségen kijelentették, hogy a furesa rendelkezetről mit sem tudnak és efféle rendszabályozásról szó sincsen.

Kozmetikai intézetem

felszereltem a legmodernebb „RADOLUX” gépekkel. Mindenféle kezeléseket eszközölök, u. m. arc-masszázs, ráncok kisimítása, orr-, kéz- és láböröszög, miteszer, pattanás, kajáltávoztás s minden más szépség-hibák eltávolítása, hajhullás, korpá eltávolítás, hajfestés minden színben. Legújabb hajviseletek önoldalása és frizúrája, manicur, tisztosító és művészenőknek előnyös bérletek.

ROTHSCHILD BELLA
Kozmetikai intézetem,
Piata Bratlanu 6., a főteletemen.

Palma és rococo mintával varrt paplanok GRÜNFELDNÉL Lei 640.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Felkérletnek a m. t. bérlek, hogy az esedékessé vált bérlet-összeg utolsó 4-ik részletét a színházi irodában befizetni szíveskedjenek.

Hétfőn: Nagybányán, „Nótás kapitány.”

Kedden: Satmaron „Bibliás ember” opera, bérletszünetben, premier helyarákkal. Marcuspár, Bihari Sándor vendégfel-léptével, Bendiner Nándor vezénylésével.

Szerdán: Nagybányán, „Füge-falevél,” operette ujdonság csak felnőtteknek.

Csütörtökön: Satmaron, „Párisi leány” operette ujdonság B bérlet, bemutató előadás.

Pénteken: C bérletben „Párisi leány,” operette ujdonság.

Bibliás ember.

A Bibliás ember előadása kapcsán nem arrogáljuk magunknak a tradíciós fölényt, a bírálat hangját. Egy sajátos művészeti irányt juttat eszünkbe, melynek első kiállításán a moszkvai művészklubban, ezt mondotta a kiállítás művészeti irányítója:

— Tessék elképzelni, hogy a forradalom nemcsak a formákat építette le, nem csak a beideg-zett művészi megjelenítési le-hetőségeket pusztította el, de magát a materiát is megsemmisítette. Akinek az ipar nem nem szállítja készen a festéket és a vásznat, akinek eszközök nélkül, primitív és szűkre szabott határokon belül kell kiteljesíteni a zseniálitása paraneszavát: annak a filozófiával, az elgondolásai mélységével és súlyosságával kell hatni...

A Máriszták képiállításán, régi ablak rámkában, ócska csavarokból, továbbá színes pa-pirokból, téglaporból és száritott levelekből kiagyalt álmok hirdették akkor nekünk, a művészetnek mindeneken felül-kerekedő győzedelmét és lebir-hatatlanságát.

Meg kell egyszer irnunk Ben-diner Nándorról, hogy egy ilyen fanatikus harcosát látjuk benne a zenei zseninek: aki álmodik és terem a romokból és a romokon. Nemcsak a vir-tuóz előtt tisztelgünk, de tisztelgünk főképen a kultura ka-tonájá előtt, aki lemosolyogja a teremtes szent révületében a közönségesen lehetetlennek hitt akadályokat. A zsenije korlát-lan adottságával pótolja Ben-diner Nándor: a kulturai tele-vényünk, a szűkre szabott ma-teriális lehetőségeinek deter-mináltságát. Köszönetünk és hálánk mellett, övé a csodála-tunk is a pompás estért.

Marcus Riffa és congeniális férje Marcus István, mindig drága és szíves vendégei zenei életünknek, pazarul szórta me-leg, színes és tökéletes műv-szetük kincseit. Hasonlóan ki-válót nyújtott a harmadik ven-

dég művész a nagyszerű Bihari Sándor is. És, hogy a zene-iskola növendékei — élükön Dragan Paulával — ma már zökkenés nélkül illeszkednek egy ilyen nehéz feladat köve-telményeihez és vendégművé-szek által különösen felfokozott-nívóval lépést tudnak tartani,

megint csak Bendiner pedagó-giai sikere, egyébkénti kitűnő képességeik elismerése mellett. Szabadkay József rendezte a darabot, az ünnepi esthez méltóan.

A közönség hosszan és me-legen adózott az elismerés tap-saival.

(Dr. R.)

Rin-Tin-Tin

az emberlelkű kutya.

— Egy kutya a legújabb mozicsillag. —

(Hollywood, moziváros.)

Az idei filmszezonnak legna-gyobb filmságere, a nagy ame-rikai mozivárosban Hollywood-ban Rin-Tin-Tin, az ember-lelkű kutya. Jackie Coogan sőt Harry Lloyd hírnevét és presztízst is elhomályosítja, a Rin-Tin-Tin filmek diadalmenete. Nagyobb szenzáció Amerikában és na-gyobb emóció, mint nálunk a jóvátétel, vagy a kényszeregyes-ségek beszűntetése. Az ameri-kai nagy lapok legsajátabb tu-dósítóikat küldték Hollywoodba, hogy interjúvolják meg Rin-Tin-Tint. Owen Dawis, a legki-válóbb film szcenáriumok írója már ki is jelentette:

— Csak kutyának érdemes írni...

Egy másik érdemes író, ezt írja a hollywoodi látogatásáról:

— Tegnap láttam Rin-Tin-Tint. Ott sűtkérezett a stúdió előtt, szerényem meghúzódva, mint egy közönséges farkas-

kutya. A rendező jött és kiadta az utasításait.

— A kutyát is hozzátok be — mondta a munkásoknak. Így mondta: a kutyát. Nem azt, hogy Rin-Tin-Tint.

— Igenis — mondták a mun-kások.

Ebben a percben Rin-Tin-Tint felemelkedett és lassu lé-pésekkel besétált a műterembe. Tudta és megértette, hogy róla beszélnek.

A „Saturday” munkatársa ezt írja szöszérint:

Meginterjúvoltam Rin-Tin-Tin. Sokkal könnyebb munkám volt mint bármelyik polikusnál. Kérdéseimet értelmesebben hall-gatta végig, mint egy szénátor és a feleletek, bár egy szót sem szólt, értelmesebbek voltak mint egy képviselőházi felszólalás...

Az új Warner Brothers film reklámján a Rin-Tin-Tin neve van legelő és nem a gyönyörű Louise Fasendáé...

— Tegnap bőjtölt. Egész nap se nem evett, se nem ivott...

Hát Reinitz mégis meg-emlékezett rólam. Se nem evett, se nem ivott. Gondolt rám ked-ves Társadalom, tartotta velem az összeköttetést, tett értem egy hajszálnyt, de én még egy kind-lit se áldoztam neki...

Hétfőn nagytakarítás miatt zárva, keddtől teljes üzemben a Római kerti gőz és kádfürdő.

J. Semler London, 14 Golden Square ajánlja vilá-gszerte ismert szövetsé-gkülönlegességeit satu-marei lerakat Julia Velaz Gyula Satu-Mare posztóárú-háza. A cégnek a következő városokban vannak leraka-tai: London, Liverpool, Párizs, Wien, Budapest, Newyork, Philadelphia, Chicago, Toronto, Bue-nos-Ayres Siney, etc.

Arkady Avercenkó a ró-mán politikában. Arkady Avercsenkó, a világhírű orosz író, aki most halt meg Prágá-ban és aki főképen humoros ellenforradalmi karcolataiban jeleskedett, egyidőben a román politikai viszonyokkal is foglal-kozt az írásában. A román sem-legesség idejében, humoros kar-colatokat írt és ezekben a be-avatozás politikáját sürgette. „Itt-ott nr” nevű államsérflut szerepeltetett írásában és eze-kért az íráskért, mikor Besza-rábiába menekült, perbe fog-ták. Kétszer volt elfogva és két-szer bocsátották szabadon. Most már nyugodtan élhetett volna Prágában, de a hazájában és később elszorított üldözések aláásták egészségét, elannyira, hogy alig nyolc évvel ezelőtt, éves korában, a világhír ormán meg-halt.

Reinitz nem kapott schlachmóneszt

— Purimi lelkigyakorlat. —

Ahasvérus király akkoron, gonosz belügyminiszterének, — Hámánnak sugalmazására fel-függesztette a zsidók állampol-gársági jogát és kiutasítá őket országából. Mordecháj esze és Eszter szépsége megbuktatták a kormányt, a király pedig elte-kintett a rendelet következmé-nyeitől, sőt visszavászta azt. De a zsidók maiglan is bőjtölnek a szomorú rendelet emlékére, míg örömmünnepként ülik meg, vigas-sággal tétézve Hámán bukásá-nak és rendelet hatályon kívül helyezésének napját. Ez utóbbi napon egyébként apró ajándé-kokat küldözgetnek egymásnak, amely ajándéknak neve: — Schlachmónesz...

Istenem, ha valaki többszörös rablógylkos, vagy ha valakit ártatlanul annak tartanak: öv-endő-e, hogy két és félezer év-vel ezelőtt nem rámolta ki a nemzetét Darius Hystaspes fia az országából? Egyéni tragédi-ája és individuális összeomlása dacára, kapcsolódik e továbbra is valamelyes igenléssel: a mult-hoz, mely neki nem forrása többé, az emberi vagy faji csa-ládkhoz, mely kitaszította.

En nem vagyok kíváncsi Reinitz Jakabra. Engem nem érdekel, hogy kopik-e a szakállá. És ne vegye senki rossz néven tőlem, bocsássanak meg nekem ezért, engem az se érdekel, hogy megölle-e Grosz Hermant vagy Nussbächert. Ha beszélnek Reinitz, ezt eszembe se jutna megkérdézni tőle. Errőla témá-ról, megint nem kegyeletlenség — Grosz Hermannal vagy Nuss-bächerral szeretnék elbeszél-getni...

Nem vagyok kíváncsi Reinitz Jakabra, csak arra, hogy miké-pen gondol Xerxesre és minisz-terére Hámánra: a rettenetes kataklizmában. És arra, hogy ő reá vajjon miképen gondolkod: küldi-e neki valaki purimkor a kindli meg a mákos beigli, meg a flédli vidám üzenetét. Nem is kell tovább mennem a börtön ajtajánál, ott megtudom.

— Nem kapott az árva sem-mit. Kosztot is csak olyat kapott, mint mások.

— Sittmény nem volt? Puly-ka krapp, mazsolás kalács?...

— Semmise, mondom. Csak úgy mint mások. Nagyon egy-egyszerű ebéd...

— Tegnap mit kapott?

Ne uljön fel

hangzatos hirdetéseknek

Győződjék meg,

hogy a legjobban csak

Vajda-féle

cipőüzletben vásárolhat

mélyen leszállított árban az idény előre haladás miatt Bákóczy-utca 27. Püspöki áruház volt „BATA” bizományos va-dászcipők, hó- és sár-cipőkben nagy választék.

Mozigép saját villany fej-esztővel eladó. Bul. Unirei (Honvád-utca) 4. szám.

Grünfeld paplankészítő műhelye Kazinczy-u 26. Deák-tér 7.

Uj női divat szalon Uj!

A hölgyközönség szíves tudomására hozom, hogy a Deák-tér 6. sz. alatt a mai korának megfelelő női szabószágot létesítettem, ahol minden angol és francia munkát a legutolsó divat szerint készítek a nagyrészt köszönettel pártfogását kérem tisztelettel Weiss nőiszabó

Megérkeztek

a tavaszi újdonságok férfi és női szövetek, szottis szövetek, selyem vásznak férfi és női covercolok, kabát szövetek. Férfi ruha szövetek 140 széles 180 leltől Városi bérpalota

KLEIN ELEK.

A szabó munkások

termelő szövetkezte

1925. március 24-én este 7 órakor tartja V. évi rendes közgyűlést a Termelő Szövetkezet helyiségében, a következő napj rendel:

1. Jelenítés.
2. Felmentvények megadása, új vezetőség választása.
3. Esetleges felszólamlás.
4. Indítványok.

Határozat képtelenség esetén, április hó 2-án, este 7 órakor, tekintet nélkül a megjelentek számára, a gyűlés meg lesz tartva. A zárszámadás megtekinthető a Term. Szöv. Piaci Bratianu 28 sz. helyiségében.

A vezetőség.

A Victoria kávéház teljesen átalakítva, újonnan berendezve, úgy, hogy ma Satu Mare-n a legkellemesebb szolid szórakozó hely. Állandó bufet kitűnő fajborok. Minden est-Szirmai kitűnő zenekara muzsikál.

Tartós cipőket Egri készít. Satu-Mare, Várdomb-u. 9.

Bőrgarnitúra és gyermek-kocsi eladó Hermannál Bul. Basarabilor (Batthányi-u.) 11.

Harisnyák

és zoknikban

legnagyobb választék

ICZKOVITS

TESTVÉREKNEL

Piaci Bratianu (Deák-tér)

Valódi angol szövetek megérkeztek LOVÁSZ-nál csak jó és fővárosi munkaerő Piaci Bratianu 2.

Vizumokat

szerez gyorsan, pontosan és legolcsóbb áron. Futár minden nap!

Berger és Katz

utlevél vizumoztatási iroda

Str. Horia (Károlyi-köz) 2.

Elegáns !!

uri fehérnemű

Iczkovits

Testvérek

P. Bratianu (Deák-tér)

Ilona hűtlenül elhagyta a bárót

A Groedl válópör fináléja.

A bécsi és budapesti sajtó is foglalkozott azzal a rendkívül érdekes perrel, amelyet Groedl báróné, szül. Tarcsay Ilona indított meg a férje ellen a bécsi járásbírósnál. Groedl bárót máramaroszigeti óriási erdősegei révén jól ismerik a mi vidékünkön és így bennünket fokozottan érdekel a válópör története, amely bejárta a világ-sajtót. Máramaroszigetről jelentő tudósítók, hogy Groedl báró szenzációs válópere most már végleg befejeződött.

Groedl báró ügyvédje illetékességi kifogással élt és a bécsi törvényszék akceptálta is a pergálók kifogást. Így aztán Groedl báró adott be válási keresetet az igazságügyi miniszter által delegált szigeti törvényszékhez, ahol a házasság felbontását kérte. A keresetben súlyos vádakkal illette feleségét és e vádak bizonyítására a tárgyalás elhalasztását

kérte. A bíróság az újabb tárgyalás napját március hó 3-ára tűzte ki.

Időközben azonban a házastársak között békétárgyalások indultak meg, mert a bárónénak egy dúsgazdag pesti gyáros személyében, kérője akadt. Most már mindkét fél siettetten a választ és hogy a per simábban folyjon le, Groedl báró visszavonta első válókeresetét, amelyet az u. n. »relatív bontó okok« alapján indított és a szigeti törvényszékhez »hűtlen elhagyás« címén újabb keresetet nyújtott be. A bíróság, miután megállapította a hűtlen elhagyás tényállását, valamint azt is, hogy az asszony azóta nem állította vissza a házassági közösséget, a házasságot a feleség hibájából felbontottnak jelentette ki.

Tarcsay Ilona jogi képviselője nem élt jogorvoslattal és így az ítélet jogerőssé vált.

Legujabb

N. S. C.-Törekvés 2:0

A Törekvés Javára.

HUSVÉTRA
KABÁTOT,
COSTUMEÓT,
NYÁRI ÖLTÖNYT
Legjobbat, legelegánsabbat
Legolcsóbban

Rosenfeld
Miksa

textilnagyáruházában
a színház mellett

Szőnyegek,
Hencsertakarók,
Kelengye vásznak
Békeminőségben, olcsó
árban!

Butorszövetek, papla-
nok gyári raktára.

Alapítva 1887. Telefon: 157

Ne üljön fel

hangzatos hirdetéseknek mert a legjobb szabású és kivitelű öltönyöket, átmeneti, férfi, bőr- és szőrme-kabátokat, valamint gyermekruhákat valóban le-szállított árakon csak

Ifj. Weisz Ignátnál,

Piaci Bratianu 24.

(a csizmadia szín mellett) szerezheti be. Tegye elvéve, hogy csak a jó ruha olcsó. Ugyanott tanulók fizetéssel felvételtnek.

Utlevél

vizumokat sze-
rez gyorsan és
pontosan futár
vasárnap
szombat és pénteken.

TEVJOVITS Satu-Mare,
Piaci Bratianu, Dácia udvar.

LOVÁSZ

elsőrangú szabószá-
g. Fővárosi munkaerők.
Lengyel kabátok és
más különlegességek.
Piaci Bratianu (Deák-tér) 2.

Csak az tudja meg, hogy

utlevelek

vizumoztatás mindennemű
közvetítést a leggyorsabban
s legbiztosabban eszközöl

Lekovits

Bathányi-u. 1. Telefon 228.

Értesítés!

A katonai ügyosztály udvarban
Piaci Bratianu (v. Deák-tér) 2
szám alatt levő

őcskaruha és régiség

kereskedésben a legelőny-
sebb árak mellett veszek és el-
adok uraságoktól levetett férfi
ruhákat, fehérneműt és cipőket,
régiségeket, szépirodalmi és tu-
dományos könyveket, kisebb
könyvtárakat, festményeket stb.
Értékesebb ruhadarabokat bizo-
mányi eladásra elfogadok és
azokra előleget is adok. Csakély
díjazásért kölcsön adok frakkot,
szmokingot, zsakettet, szalon- és
alkalmi ruhákat. — Levélbeni
vagy személyes meghívásra ház-
hoz is megyek.

FRIEDMANN SÁMUEL

őcskaruha és régiség kereskedő

—————

Rézkarisok 110 Leittől

konyha mérlegek, alpacca- és
alpacca-ézüst evőeszközök, ké-
zi pénzszekrények, csempével
kirakott asztal spauvettek
érkeztek

Fekete Vasudvarban
P. Bratianu 8. Telefon 172.

Legjobb,

legolcsóbb

hirdetési

organum a

Friss Ujság